

Mål C-854/19

Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler

Datum för ingivande:

22 november 2019

Domstol som begär förhandsavgörande:

Verwaltungsgericht Köln (Tyskland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

18 november 2019

Klagande:

Vodafone GmbH

Motpart:

Förbundsrepubliken Tyskland

Saken i målet vid den nationella domstolen

Telekommunikation, avgifter för mobiltelefoni, dataroaming, olika villkor för utnyttjande inom landet respektive i andra EU-länder

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Tolkning av unionsrätten, artikel 267 FEUF

Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

1. a) Ska begreppet reglerade dataroamingtjänster, i den mening som avses i artikel 6a i förordning nr 531/2012, jämförd med artikel 2.2 m i samma förordning, i en situation där en mobiltelefonitaxa som kunderna kan använda i utlandet och vilken omfattar en månatlig datavolym för mobildatatrafik efter vars konsumtion överföringshastigheten sänks, kan utökas med ett kostnadsfritt taxeanternativ enligt vilket vissa tjänster från telekommunikationsföretagets partnerföretag kan användas inom landet, utan att den datavolym som förbrukas

genom att dessa tjänster används avräknas från den månatliga datavolym som ingår i mobiltelefonitaxan, medan detta inte är fallet för motsvarande tjänster som används i utlandet, tolkas så, att mobiltelefonitaxan och taxealternativet gemensamt ska anses utgöra en enhetligt reglerad dataroamingtjänst med följden att det inte är tillåtet att endast avräkna den datavolym som förbrukats inom landet genom användningen av tjänster från partnerföretag från den månatliga datavolym som ingår?

b) Om fråga 1 a ska besvaras jakande: Ska artikel 6a i förordning nr 531/2012, i en situation som den här aktuella tolkas så, att en underlåtenhet att avräkna den datavolym som förbrukats i utlandet genom användningen av tjänster från partnerföretag från den månatliga datavolym som ingår i mobiltelefonitaxan ska klassificeras som en ytterligare avgift?

c) Om fråga 1 a och fråga 1 b ska besvaras jakande: Gäller detta även om det, i en situation som den här aktuella, tas ut en avgift för taxealternativet?

2. a) Om fråga 1 a ska besvaras jakande: Ska artikel 6b.1 första stycket i förordning nr 531/2012 i en situation som den här aktuella tolkas så, att en policy för normal användning för ett utnyttjande av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet även kan föreskrivas för taxealternativet i sig?

b) Om fråga 1 a ska besvaras jakande och fråga 2 a ska besvaras nekande: Ska artikel 6.1 första stycket i förordning nr 531/2012, i en situation som den här aktuella, tolkas så, att en gemensam policy för normal användning reglerade roamingtjänster i slutkundsledet såväl kan föreskrivas för mobiltelefonitaxan som för taxealternativet med följd att det inhemska slutkundspriset enligt mobiltelefonitaxan, respektive summan av det inhemska slutkundspriset enligt mobiltelefonitaxan och taxealternativet ska läggas till grund för beräkningen av den datavolym som ska ställas till förfogande inom ramen för en gemensam policy för normal användning?

c) Om fråga 1 a ska besvaras jakande och fråga 2 a och fråga 2 b ska besvaras nekande: Är artikel 6b.1 första stycket i förordning nr 531/2012, jämförd med artikel 4.2 första stycket i genomförandeförordning nr 2016/2286, analogt tillämplig i en situation som den här aktuella, så att en policy för normal användning kan förskrivas för taxealternativet i sig?

3. a) Om fråga 2 a eller c ska besvaras jakande: Ska begreppet öppen datavolym, i den mening som avses i artikel 6b.1 första stycket i förordning nr 531/2012, jämförd med artikel 4.2 första stycket och artikel 2.2 c i genomförandeförordning nr 2016/2286 tolkas så, att ett taxealternativ för vilket en avgift tas ut redan i sig ska klassificeras som en öppen datavolym?

b) Om fråga 3 a ska besvaras jakande: Gäller detta även i en situation som den här aktuella om ingen avgift tas ut för taxealternativet?

4. Om fråga 2 a eller c ska besvaras jakande och fråga 3 a eller b ska besvaras nekande: Ska artikel 6b.1 första stycket i förordning nr 531/2012, jämförd med artikel 4.2 första stycket i genomförandeförordning nr 2016/2286, i en situation som den här aktuella tolkas så, det inhemska slutkundspriset enligt mobiltelefonitaxan även ska tillämpas vid beräkningen av den volym som operatören är skyldig att tillhandahålla roamingkunder inom ramen för en policy för normal användning som enbart är tillämplig på taxealternativet i sig?

Anförda unionsbestämmelser

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen (EUT L 172, 2012, s. 10), särskilt artikel 6a och artikel 6b.1 första stycket

Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/2286 av den 15 december 2016 om tillämpningsföreskrifter för policyer för normal användning och metodik för bedömning av hållbarheten vad gäller avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet och ansökan som inlämnas av roamingleverantörer för denna bedömning (EUT L 344, 2016, s. 46), särskilt artikel 2.2 c och artikel 4.2 första stycket

Anförda nationella bestämmelser

Telekommunikationsgesetz (telekommunikationslagen) av den 22 juni 2004 (BGBI. I s. 1190), särskilt 126 §

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Klaganden, Vodafone GmbH (nedan kallad Vodafone), är ett telekommunikationsföretag som bland annat erbjuder sina kunder mobilkommunikationstjänster till olika taxor. Företaget erbjuder taxorna ”Red” och ”Young” som kunderna även kan använda i utlandet och för mobildatatrafik, i vilka ingår olika datavolymer varje månad efter vars konsumtion överföringshastigheten sänks. Till dessa taxor kan kunderna sedan den 26 oktober 2017 lägga till så kallade Vodafonepass (”Chat”, ”Social”, ”Music” och ”Video”). Vodafone erbjuder emellertid endast dessa pass till kunder som betalar den grundläggande mobiltelefonitaxan. Det första Vodafonepasset ingår redan i de aktuella mobiltelefonitaxorna. Ytterligare Vodafonepass kan läggas till mot en tilläggsavgift. Passet ”Video” erbjuds endast i taxorna ”Red S-L” och ”Young M-XL”.
- 2 Med ett Vodafonepass kan man utnyttja tjänster från Vodafones partnerföretag. Denna möjlighet kännetecknas av att den datavolym som förbrukats genom utnyttjandet av dessa tjänster inte avräknas från den datavolym som ingår i den

grundläggande mobiltelefonitaxan. Emellertid gäller den sänkning av överföringshastigheten som föreskrivs när den datavolym som ingår har konsumerats även nyttjandet av partnerföretagens tjänster. Vodafonepassen gäller endast inom landet. Utomlands avräknas däremot inte användningen av tjänster från partnerföretag från den datavolym som ingår i mobiltelefonitaxan. Vidare förbehåller sig Vodafone rätten att i framtiden även tillhandahålla Vodafonepassen i andra europeiska länder. I sådana fall ska en policy för normal användning tillämpas med en högsta möjliga användning av Vodafonepassen i andra europeiska länder som motsvarar en datavolym på 5 GB per månad och pass.

- 3 Den 15 juni 2018 meddelade Bundesnetzagentur (den federala nätverksmyndigheten) det omtvistade beslutet. I detta beslut slogs fast att Vodafonepassen stred mot artikel 6a i förordning nr 531/2012, jämförd med artikel 2.2 r i samma förordning, eftersom en användning i utlandet av de appar som omfattas inte avräknas på den datavolym som ingår. Vodafone förbjöds att framdeles använda de motsvarande taxorna och klausulerna. Dessutom slog myndigheten fast att gränsen för ”normal användning” på 5 GB strider mot artikel 6b.1 i förordning nr 531/2012, i den utsträckning denna volym underskrider den volym som beräknas enligt denna bestämmelse. Vodafone förbjöds att fortsätta använda de motsvarande taxorna och klausulerna.
- 4 Vodafone begärde omprövning av detta beslut men Bundesnetzagentur fann den 23 november 2018 inte någon anledning att ändra sitt beslut.

Parternas huvudargument

- 5 Vodafone hävdar att Vodafonepassen utgör en självständig datakommunikationstjänst att de inte ingår som en del av en enhetligt reglerad dataroamingtjänst, i den mening som avses i artikel 6a i förordning nr 531/2012. Enligt företaget följer detta av ordalydelsen i artikel 2.2 m i förordning nr 531/2012, av det systematiska sammanhanget mellan artikel 2.2 m och artikel 6a i förordning nr 531/2012 och av syftet med dessa bestämmelser. Dessutom utgör Vodafonepassen tillägg (add-ons), i den mening som avses i riktlinjerna från organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (nedan kallat Berec). Vidare ska Vodafonepassen anses utgöra öppna datavolymer, i den mening som avses i artikel 4.2 första stycket i genomförandeförordning 2016/2286, eftersom de tillhandahåller en obegränsad datavolym. Dessutom krävs en fast avgift, i den mening som avses i artikel 2.2 c i genomförandeförordning 2016/2286. I vilket fall som helst ska artikel 4.2 första stycket i genomförandeförordning 2016/2286 anses vara analogt tillämplig på Vodafonepass, eftersom det är fråga om ett tillägg, i den mening som avses i Berecs riktlinjer.
- 6 Tyskland har bestritt Vodafones argument.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 7 Rättsläget vid det sista myndighetsbeslutet, det vill säga den 23 november 2018, ska anses avgörande.

Den första tolkningsfrågan

- 8 Verwaltungsgericht anser att starka skäl talar för att Vodafones taxor strider mot artikel 6a i förordning nr 531/2012.
- 9 Företagets mobiltelefonitaxor, vilka kan kompletteras med Vodafonepass, avser tveklöst reglerade dataroamingtjänster, i den mening som avses i artikel 6a i förordning nr 531/2012, jämförd med artikel 2.2 m i förordning nr 531/2012. En roamingkund som betalar dessa mobiltelefonitaxor kan under den tid denne är uppkopplad till ett värdnät, i den mening som avses i artikel 2.2 m i förordning nr 531/2012, använda paketförmedlande datakommunikation.
- 10 De Vodafonepass som företaget erbjuder har emellertid enbart effekten att de datavolymer som förbrukas genom användningen av partnerföretagens tjänster inte tas med vid beräkningen av den överenskomna datavolym som ingår i den grundläggande mobiltelefonitaxan. Genom Vodafonepassen kan nämligen utvalda tjänster från partnerföretag användas utan att den datavolym som är inkluderad i taxan förbrukas.
- 11 Det faktum att den förbrukade datavolymen inte dras av från den överenskomna datavolym som ingår i den grundläggande mobiltelefonitaxan talar mot Vodafones antagande att Vodafonepassen uteslutande utgör inhemska datakommunikationstjänster genom vilka en ytterligare datavolym ställs till förfogande. Enligt ovanstående resonemang ska de nämligen snarare anses utgöra del av den grundläggande mobiltelefonitaxan. Således omfattas även Vodafonepassen, som del av en reglerad dataroamingtjänst, av tillämpningsområdet för artikel 6a i förordning nr 531/2012. Det saknar därvid betydelse att Vodafone, med undantag för det första Vodafonepasset, begär en ytterligare avgift för nya avtal om Vodafonepass.
- 12 Eftersom det enligt rättspraxis från Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen inte är förenligt med syftet med artikel 6a i förordning nr 531/2012 att förbudet mot tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet endast tillämpas på direkta tilläggsavgifter för roaming, medför Vodafones nuvarande utformning av mobiltelefonitaxorna även ett åsidosättande av artikel 6a i förordning nr 531/2012. Om man utgår från att artikel 6a i förordning nr 531/2012 är tillämplig på Vodafonepassen, på grund av att dessa utgör del av den underliggande mobiltelefonitaxan, medför avräkningen av datavolymen för användningen av tjänster från partnerföretag i andra (EU-)länder från den datavolym som ingår enligt den grundläggande mobiltelefonitaxan en ändring av beräkningen av avgiften som inte är förenlig med artikel 6a i förordning nr 531/2012. En roamingkund erlägger visserligen inte direkt någon omedelbart

högre avgift vid en användning i andra (EU-)länder, men denne erhåller emellertid en lägre volym för samma avgift. Däremot förmår Vodafones argument inte övertyga att Vodafonepassen just ska anses fördelaktiga, eftersom den datavolym som förbrukas inom landet vid användningen av tjänsterna från partnerföretag inte beaktas med avseende på den datavolym som ingår i mobiltelefonitaxan och därför en större datavolym skulle stå till förfogande i utlandet.

- 13 Verwaltungsgericht anser emellertid inte att det är så uppenbart att Vodafones handlande strider mot artikel 6a i förordning nr 531/2012 att den så kallade acte clair-doktrinen innebär att det inte krävs någon begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen.

Andra, tredje och fjärde tolkningsfrågan

- 14 Verwaltungsgericht utgår från att Vodafone har åsidosatt artikel 6b i förordning nr 531/2012, jämförd med artikel 4.2 första stycket i genomförandeförordning 2016/2286.
- 15 En tillåten policy för normal användning, i den mening som avses i 6b.1 första stycket i förordning nr 531/2012, kan inte enbart hänföra sig till de Vodafonepass som företaget erbjuder. Vodafonepassen ska nämligen, såsom redan angetts ovan, anses ingå i den bakomliggande mobiltelefonitaxan, och de utgör således en reglerad (data)roamingtjänst, i den mening som avses i 6b.1 första stycket i förordning nr 531/2012. Mot denna bakgrund kan en policy för normal användning i vilket fall som helst inte hänföra sig till Vodafonepassen i sig. Artikel 6b.1 första stycket i förordning nr 531/2012 möjliggör nämligen uttryckligen en policy för normal användning av reglerade (data)roamingtjänster, men inte en policy för enskilda delar av sådana tjänster. Redan av denna anledning strider Vodafones villkor mot artikel 6b.1 första stycket i förordning nr 531/2012, genom att företaget, om det i framtiden även erbjuder Vodafonepassen i andra (EU-)länder, föreskriver en policy för normal användning med en möjlig maximal användning av Vodafonepassen i andra (EU-)länder som är begränsad till en datavolym på 5 GB per Vodafonepass i månaden.
- 16 Någon annan slutsats kan inte dras av att det förhållandet att det enligt Berecs riktlinjer genom en motsvarande tillämpning av artikel 4.2 första stycket i genomförandeförordning 2016/2286 skulle vara möjligt att begränsa ett tillägg genom en policy för normal användning. Om rättspraxis från Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen läggs till grund för avgörandet, så är det enbart frågan om ett tillägg om en ytterligare datavolym beställs mot en avgift när den datavolym som står till förfogande har förbrukats. Detta är inte fallet vad gäller de Vodafonepass som företaget har erbjudit.
- 17 Således är det, i förevarande mål, inte avgörande huruvida Vodafone (även) åsidosätter artikel 4.2 första stycket i genomförandeförordning 2016/2286 genom sin policy för normal användning. Med hänsyn till att en tillåten policy för normal användning, i den mening som avses i artikel 6b.1 första stycket i förordning nr

531/2012, inte enbart kan hänföra sig till de erbjudna Vodafonepassen, saknar det betydelse huruvida företaget har beräknat den datavolym som det har fastställt på ett sätt som är förenligt med villkoren i artikel 4.2 första stycket i genomförandeförordning 2016/2286.

- 18 Verwaltungsgesicht anser inte heller att det är så uppenbart att Vodafones handlande strider mot artikel 6b i förordning nr 531/2012 att det i enlighet med den så kallade acte clair-doktrinen inte krävs att det framställs en begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen.

ARBETSDOKUMENT